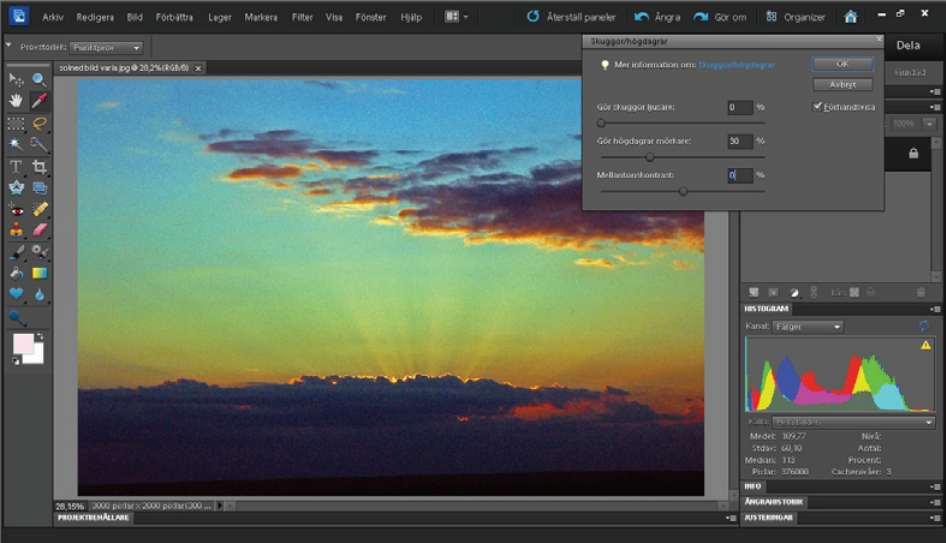

Men øll myndin er heldur ljós til at geva gandakenda huglagið. Tá kanst tú gera tað myrkari við niveaustillingum, men tað er betri bert at gera ljósu partarnir døkkari, so innihaldið í skuggunum verður varveitt. Funkan forbedre/justere lyssætning/skygger-højlys kann gera júst tað. Vel ikki at gera skuggar ljósari (0%), men framheva myrkari (30% við hesum døminum), so verður sólsetrið júst so, sum tú vilt hava tað. Og leggið til merkis, at tú kanst gera mest sum alt øðrvísi, júst sum tú vilt hava tað.

Vansin er tíð: Tað tekur meira tíð at opna og viðgera myndirnar á telduni ístaðin at nýta sjálvvirkandi littulkingina hjá myndatólinum.

Rætta litirnar

Um tú hevur tikið eina mynd við myndatólkinum, og tú ikki er nøgd/ur við litirnar, so finnast hópatala hættir at rætta og optimera við. Ein tann lættasti hátturin at rætta eksponeringina við er at nýta funkuna, sum kallast autolevel í Photoshop Elements.

Á sama hátt finst sjálvvirkandi litrætting (betráð/sjálvvirkandi litrætting). Tað kann viðhvørt geva eitt gott úrslit, men kanska eins ofta geva tað onga betran ella kanska versnar úrslitið. Úrslitið veldst um, hvussu myndin sær út, og hvørjir litir eru í henni.

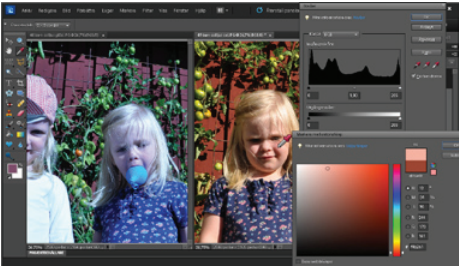
Vit hava valt at taka útgangsstøði í Photoshop Elements. Partvíst tí forritið er rættiliga vanligt, og partvíst tí onnur forrit royna at herma eftir tí. Photoshop Elements er tí vorðið eitt slag av standard, men tað forðar tó ikki fyri, at onnur forrit navngeva somu ella líknandi funkum heilt øðrvísi.

Hóast hetta snýr seg um litir og ikki eksponering, so verður hetta seinna eisini viðgjørt eitt sindur. Tey bæði eru nær knýtt, og viðhvørt ber ikki til at viðgera annað uttan at nevna hitt.

Tað finnast nógvir hættir at broyta litir uppá. Her nevna vit bert nakrar av funkum og nakar hættir at brúka hesar. Men byrjar tú fyrst at brúka og kanna tær, so finnur tú skjótt fleiri funkur og fleiri hættir at gagnnýta hesar.

BLÁTT SÓLARLJÓS
Heldur verri er tað ofta, um tú skalt gera tað øvuta: Tú hevur sett myndatólið til elektriskt ljós og tekur myndina í sólarljósið. Tá verður myndin bleik og knall-blá. Tað er gjørligt at gera somu justering við variatiónum sum við gløðiperuljósi – bert øvutan veg. Altso at økja tað reyða og minka um tað bláa, men úrslitið verður ikki eins gott.

Ein onnur loysn er at arbeiða við niveaustillingini á ein annan hátt. Í boksini til niveaustillingarnar eru tríggjar pipettir – ein fyri tað myrka, ein fyri tað ljós og ein fyri millumstøðini. Um tú duplteklikkist á millum-pipettina færst tú eina litboks og eina pipettu, sum tú kanst flyta. Vit at klikkja við pipettini á eina mynd kanst tú goyma ynskta litin. Her hava vit fingið eina rætta eksponering av myndini (snýtt) og tikið rætta húðlitin á henni. Vanliga skuldu vit funnið litin frá eini aðrari mynd, har mann metir, at húðliturin er tann rætti.

BLEIKAR MYNDIR
Fyrr í tíðina vórðu myndir tiknar analogt, og úrslitið gjørdist smá pappírsavrit, sum viðhvørt høvdu hug at kámost. Reyði hesturin er eitt slíkt avrit, sum er scannað, men tað kundi væl verið tikið talgilt. Myndin sær ikki út til hava nakrar aðrar dátur enn tær reyðu, men tað ber kortini til at fáa eina líkinda mynd burtur úr.

Eisini her nýta vit læta háttin við litvariatiónum, har vit minka reytt og økja um grønt.

REYTT LAMPULJÓS
Eitt tað ringasta litmistakið, sum tú kanst gera, er at stilla myndatólið til fasta litstöðu (t.d. sólarljós ella inniljós) og síðani gloyma alt um stillingina, so myndirnar verða tiknar við skeivum ljósi. Tað besta er altíð at goyma myndirnar sum ráfilur, men hóast tað ikki er gjørt, kunnu tær kortini bjargast hampuliga væl.

Myndin av teimum báðum litlu gentunum er tikin í elektriskum ljósi, men við stillingum til dagsljós. Hon er heldur reyð og órólig, tí ljósið var ov veikt. Við litvariatiónum ber um ikki annað til at fáa eitt sindur av skili í litirnar. Reytt verður minkað nóg, og í døminum hava vit økt um bláa litin.

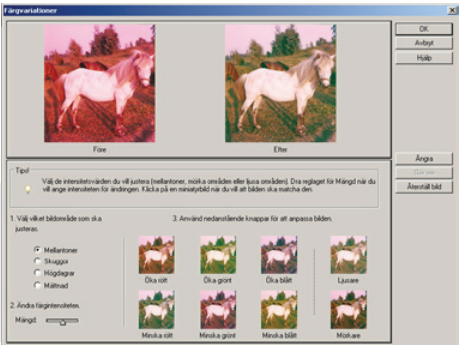
Litjavnvágin verður ikki heilt so góð, sum myndin við rættari javnvág, men kortini er hon nýtilig.

Síðani steigir tú litboksina, trýstir á OK fyri at slökkja alla niveauboksina og velur at goyma nýggja málilitin. So skiftir tú til myndina, sum skal justerast, opnar aftur niveauboksina, velur mittastu pipettina og trýstir á tað, sum skal hava ætlaða litin. Og so verður andlitsliturin júst har rættur. Men restin av myndini verður framvegis ein reyð vanlucka!

Alternativt kanst tú velja reyða veggjalitin á røttu myndini sum tilvísing og síðani justera veggj ná vánaligu myndini. So verður veggjaliturin tann rætti, men andlitið er framvegis bleikt og kámt. Orsøkin til hesar trupulleikar sæst í uppruna-myndini, har vit hava lagt eitt diagram í myndina fyri ljós og fyri hvønn lit, eitt histogram (ikki allar síggjast í senn, sum tað sæst her á myndini). Her síggja vit, at bæði grønt og blátt eru høg, og at myndin tí er kraftiga yvireksponerað. Tí er ikki lætt at stilla alla myndina, so hon fær røttu javnvágina. Myndin við skeivari javnvág er tikin í elektriskum ljósi, og hon er eisini yvireksponerað í reyðu kanalini, men tó ikki so nóg. Tí var tað lættari at fáa eina hampuliga javnvág í ta myndina, og soleiðis er aloftast: Myndin verður meira oyðiløgd í dagsljósi við skeivari stilling. Niðurstøðan er, at tað er betri at gloyma dagsljósstillingina við myndatøku í elektriskum ljós enn øvut. Men tað besta er sjálvandi at taka myndina við rættari stilling og goyma hana sum ráfilu.

Hvíti hesturin er eisini kritahvitur í ljósu økjunum, men vit fáa rætta skapið aftur við at gera háljósið døkkari. Tað eru altso hópín av litbrekum, sum kunnu stilla upp á nógvar mátar. Til ber eisini at broyta litir, ið sum so ikki eru skeivir, men sum kanka kunnu fatast betur á annan hátt. Møguleikarnir eru nógvir. Okkurt av dømunum hjá okkum hava verið trupul og vísa markið fyri, hvat er gjørligt. Aloftast er lættari at fáa góð úrslit. Mest vanligu broytingarnar eru smáar tillagingar og lívbjargandi loysninar, sum skulu gerast, tá myndatólið er skeivt stillað. Tí tað er væl saktans ongantíð...

